

СЕРГІЙ ЖАДАН:

**ПОЕТ,
ПИСЬМЕННИК,
ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ**

Департамент культури і туризму Полтавської
обласної державної адміністрації
Обласна бібліотека для юнацтва
імені Олесея Гончара

Серія "Сучасні українські письменники"

Сергій Жадан:
поет, письменник, громадський діяч

Інтелект-реліз

Вип. 31

Полтава–2020

УДК 012:821.161.2.09Жадан
Ж 44

Укладач: *Варвара Василівна Потуремець*

Сергій Жадан: поет, письменник, громадський діяч : інтелект-реліз / укладач В. В. Потуремець ; Полтавська обласна бібліотека для юнацтва ім. Олесья Гончара. – Полтава, 2020. – 16 с. – (Сучасні українські письменники)

Тридцять перший випуск інтелект-релізу присвячений творчості сучасного українського письменника, поета, перекладача, громадського діяча, лауреата літературних конкурсів Сергія Жадана.

Видання адресоване учням, студентам, викладачам навчальних закладів та бібліотечним працівникам, що працюють з молоддю.

*"Якщо сидіти і чекати, поки до тебе прийде
та постукає муза, то можна просидіти
ціле життя"*
Сергій Жадан

Сергій Жадан не потребує представлень. Він – один з найуспішніших культурних діячів сучасної України. Жадан збирає повні зали на літературні читання, за мотивами його книжок знімають фільми та ставлять вистави, його музичні проекти "Жадан і Собаки" та "Лінія Маннергейма" дають концерти по всій Україні.

Прозаїк і поет є одним із лідерів громадської думки, часто його називають моральним авторитетом. Він активний не лише у культурній і громадській діяльності, але й також в політичному житті країни.

Сергій Вікторович Жадан народився 23 серпня 1974 року у місті Старобільськ Луганської області. Автор романів "Депеш Мод", "Ворошиловград", поетичних збірок "Цитатник", "Ефіопія" та інших. Літературні твори Сергія Жадана одержали численні національні та міжнародні нагороди, були перекладені тринадцятьма мовами, зробивши автора одним з найвідоміших сучасних українських письменників.

Сергій Жадан є також активним організатором літературного життя України, учасником мультимедійних мистецьких проєктів, а також акцій громадянської непокори.

У 1996 році він закінчив Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди, факультет українсько-німецької філології. У 1996–1999 рр. навчався в аспірантурі цього ж університету. Захистив дисертацію, присвячену українському футуризму: "Філософсько-естетичні погляди Михайля Семенка"(2000 рік).

З 2000 року викладач кафедри української та світової літератури університету.

У 1991 році був одним з організаторів харківського неофутуристського літературного угруповання "Червона Фіра".

З 2000 року є віце-президентом Асоціації українських письменників.

Під час помаранчевої революції Жадан був комендантом наметового містечка у Харкові. Відомий своїми критичними висловлюваннями і публікаціями проти харківських можновладців – М. Добкіна та Г. Кернеса.

Живе і працює в Харкові.

Пише романи, поезії, есеї. Темою творів письменника є пострадянська дійсність в Україні.

Сергій Жадан є одним з найяскравіших представників неомодерного

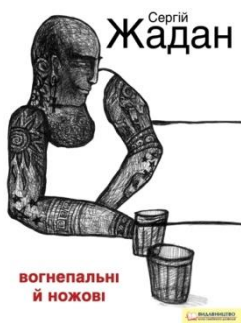
дискурсу 90-х. Сьогодні його творчість розвивається у стилі постмодерного авангарду. У віршах поєднується розчарованість покоління, що замикало собою ХХ століття, з естетизмом золотої доби модернізму 20-30-х років. Також у поезії присутня інтелектуальна гра, що зближує його з постмодернізмом. У своїх віршах Жадан порушує питання, що таке політика й релігія, війна й патріотизм. У них ідеться про те, що Батьківщину, "яка нис в легені стороннім предметом", любити доволі складно, але боротьба невідворотна й важливо, "знати як жити й за що помирати". Разом із тим поет робить висновок, що "світ не мають наповнювати страхи", хоча "ті, що вижили, зазвичай погано сплять".

"Усі мої вірші або про любов, або про війну", – так говорить сам автор.

Любов варта всього –
варта болю твого,
варта твоїх розлук,
варта відрази й мук
псячого злого виття,
шаленства та милосердь.
Варта навіть життя.
Не кажучи вже про смерть.

Відомими стали збірки поезій Сергія Жадана "Генерал Юда", "Пепсі", "Балада про війну і відбудову", "Вогнепальні й ножові", "Тамплієри", "Антенa", "Список кораблів" та інші.

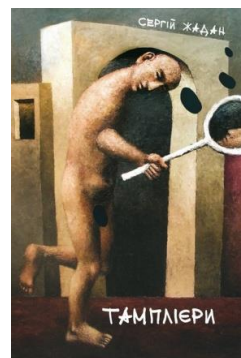
Поява цього автора стала для українського письменства подією. І в стилістичному сенсі, й у питаннях поширення та популяризації літератури, у специфічній манері спілкування з публікою та громадської активності – скрізь він уже залишив помітний слід і виразний вплив. Автор, книжки якого не полишають рейтинги, розходяться шаленими темпами та тиражами. У 2004-му році, після п'ятох виданих ним поетичних збірок, однієї збірки оповідань та роману "Депеш Мод" він стає незалежним письменником та кидає викладацьку діяльність.

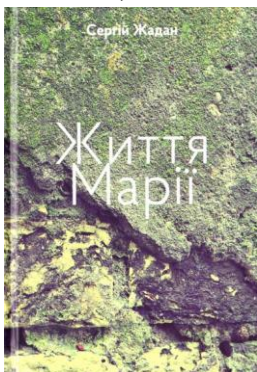
Книжка поезій **"Вогнепальні й ножові"** складається з п'яти розділів. У першому – "Опій" – зібрано вірші умовно кримінальної тематики. Другий – "Апостоли" – містить тексти з історіями революційними і метафізично забарвленими. Третій – "Фляга" – з домінуванням любові та води. Четвертий – "Камені" – це розлога поема міської

ідентичності, пафосу самозахисту міста, вірогідно, інспірована подіями в Харкові 2010 року навколо винищення частини Лісопарку. П'ятий – "Коментарі" – щось середнє між есеєм і ліричною прозою.

Поетична збірка **"Тамплієри"** – 39 віршів про війну, яку ніхто не оголошував, про біль, із яким ніхто не може впоратися, про любов, від якої ніхто не може відмовитися, та надію, на якій усе тримається.

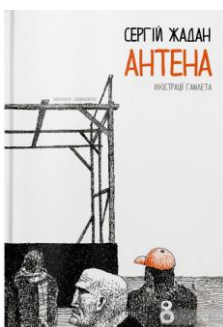

"Життя Марії" – книга віршів та перекладів Сергія Жадана. Вона містить 80 текстів: 60 віршів самого автора і 20 перекладів поезій Чеслава Мілоша. Вірші написані та перекладені переважно протягом останнього року. За словами Сергія Жадана, ця книжка про любов і ненависть. "Вона особлива тим, що писалась

як щоденник – за доволі короткий термін. Відрізняється особливо контрастним поєднанням внутрішнього та зовнішнього, світлого та темного".

Як зазначає редактор книжки Олександр Бойченко, "найлегше заняття в часи війни – ненавидіти чужих. Найважче – досягати порозуміння. Навіть зі своїми. Але треба намагатися, інакше війна ніколи не закінчиться. А щоб порозумітися, необхідно розмовляти. З ким завгодно, як завгодно і про що завгодно. Головне – не втрачаючи людяності, тобто любові й уваги. У поетичній збірці "Життя Марії" Сергій Жадан розмовляє про найдорожчі листи і спалені мости, втрачені місця і зруйновані міста. Розмовляє римованими віршами й верлібрами, власними і перекладеними словами. Розмовляє зі своїми й чужими, зі святими й не дуже, з убитими військовими і живими біженцями, з Рільке, Мілошем і, звісно, з нами. Щоб врятувати – якщо не нас, то хоча би наших дітей". Шістдесят віршів про пам'ять, що народжується з любові, та про вогонь, по якому лишається ніжність. Шістдесят спроб окреслити світло й розповісти про повітря над містом. Шістдесят уривків чужих розмов, шістдесят голосів, якими наповнюються весняні сутінки.

У збірку віршів **"Антенa"** ввійшли 80 віршів, написаних автором упродовж 2017-2018 років. Невідомо, на чому тримається чутливість "Антени", але це 80 спроб упіймати коливання повітря, вловити перетікання в просторі невидимих радіохвиль, відчутти на дотик час, у якому ми живемо, яким ми дихаємо, який ми проговорюємо. Час,

кожен доторк до якого лишає опік. Час, у якому приватні щоденникові записи можуть виявитися воєнною хронікою, а біблійні історії – ранковими новинами.

Поетичні твори Сергія Жадана – завжди незвичні, глибокі, інколи сповнені туги за минулим, втраченим. Вони навіюють смуток та спогади. Вірші про нелегкий час, у якому ми зараз живемо, вірші про кохання та коханих, вірші про війну на Сході, вірші про Бога.

За словами автора "це поетичний звіт за останні два роки. Фактично складається так, що цими роками вірші пишуться як своєрідний поетичний щоденник. І "Антенa" в такому контексті є органічною складовою трилогії, двома попередніми частинами якої є "Життя Марії" та "Тамплієри". Ці книги краще й читати, на мою думку, в такій послідовності — вони одна одну доповнюють та розвивають". Ось уривок пронизливої поезії автора, присвяченої тяжким наслідкам війни з цієї збірки:

З випаленими очима й залізом в ключиці
жити далі потрібна вагома причина.
І вона говорить йому, дивлячись в застигли очниці:
не хвилюйся – тепер я буду твоїми очима.

Я завжди зможу дати якусь пораду.
Я оповідатиму, яка погода.
Я тебе надто люблю, щоби казати неправду.
Твоє небажання жити – просто погорда.

А він відчуває, що в тілі його забагато металу,
А він знає, як чорно буде йому до кінця його віку.
А він чує голоси тих, хто виходить з вокзалу.
А він знаходить сльозу, торкнувши мертву повіку.

І каже: тоді розкажи мені, чого я не бачу?
З чого зараз складається небо над нами?
Скажи, як ти переконуватимеш мою душу незрячу?
Скажи, як домовлятимешся з моїми снами?...

"Список кораблів" – це список тих, хто пішов, але кого не можна забути. Список імен, які супроводжують тебе протягом життя. Список міст, де на тебе завжди чекають. Мабуть, найінтимніша і найболючіша книга автора.

Перша опублікована прозова спроба Сергія Жадана –

збірка новел **"Біг Мак"**. Назва походить від знаменитого хіта Ваді Ріга "Біг Мак".

Збірка складається з таких новел:

- ✓ "Берлін, який ми втратили",
- ✓ "Десять способів убити Джона Леннона",
- ✓ "Баланеску – квартет",
- ✓ "Територіальні води і ванни";
- ✓ "Кольорові нутроці народного автомобіля"
- ✓ "Порно".

Жадан не має пієтету перед Заходом і рафінованою культурою. Усі рівні: і перед любов'ю, і смертю, і пристрастю, і відчаєм... Людям, що "насяляють" сторінки новел, вже безмежно нудно вибудовувати інтелектуальні конструкції на різниці між нашими світами. Їм цікавіше те, що для них спільне... Не всі помітили, що Захід, як і Схід, давно сплюндровано.

Роман **"Депеш Мод"** – читиво не для нервових і не для "правильних". Це непричесана і жорстка історія входження в серйозне життя. Дія твору відбувається у Харкові у червні 1993 року. Україна стала незалежною, "радянські цінності" пішли прахом, а покоління розгубленої молоді почало затято шукати себе в оновлених реаліях. Троє друзів мусять терміново знайти четвертого, який зник у невідомому напрямку, і повідомити його про самогубство вітчима. Вася Карбюратор повинен встигнути на похорон. "Депеш Мод" тільки з першого погляду скидається на галюцинацію напівголодного покоління, яке зависло в жорстокому міжчассі дев'яностих.

Сам автор запевняє, що в книзі йдеться про його особисте життя і 99% написаного – чиста правда. А багато прихильників творчості Жадана описують атмосферу епохи в цитатах з роману:

"У місті йому немає робити чого. Ним навіть міліція не цікавиться".

"В принципі я можу робити будь-що, ну, майже будь-що, але тут така проблема – що я не хочу робити нічого, мені так природніше, хоча не всі це розуміють".

"Я себе почуваю, як ріка, яка пливе проти власної течії".

За мотивами роману "Депеш Мод" знято короткометражний фільм. Режисер стрічки – пошанувувач артхаузного кіно Михайло Лук'яненко, розповідав, що його захопили щирі та емоційно-нецензуровані діалоги

героїв жаданівського "Депеш Моду", і йому до болю знайома атмосфера початку дев'яностих років Харкова: з горілкою, безробіттям, грою гітари на вулиці, бійками та усім тим, що супроводжувало тоді життя.

За версією конкурсу "Книга року Бі-бі-сі" роман Сергія Жадана **"Ворошиловград"** став кращою книгою десятиліття.

Пил доріг, іржаві бензоколонки, втомлені автобуси, старі "хрущовки"... Місто, що залишилось десь поза часом. Дивні люди, які займаються дивними справами. Абсурд – та водночас "справжність" існування... Герман повертається до містечка свого дитинства у степах Донбасу, щоб знайти зниклого брата і врятувати його бізнес. Проте реальність виявляється хиткою, майбутнє – невизначеним, а минуле викликає надто гостру ностальгію... Лірична і жорстка, соціальна і метафізична, меланхолійна і реалістична історія, сповнена безмежних просторів, спогадів, сновидь, мрій, джазу та духу справжньої дружби.

Головний герой змушений захищати власний бізнес від олігарха, який конче прагне розширити сферу впливу. Історія оповідає про так добре відоме українцям рейдерство "без кордонів" з погрозами та вбивствами. Картинка виглядає ще яскравіше завдяки колоритним персонажам та певному відчуттю транзитності. Як головний герой переміщається з точки в точку, так інші залишають Україну чи то навпаки, роблять нашу країну своєю тимчасовою домівкою. Книга видається певною ностальгією за стабільністю, якої годі й шукати у тогочасному суспільстві.

"Варто було потрапити сюди, в середину пекла, аби відчутти, як багато ти мав і як багато втратив". Ці слова з іншого прозового твору Сергія Жадана – **"Інтернат"**.

...Одного разу, прокинувшись, ти бачиш за вікном вогонь. Ти його не розпалював. Але гасити його доведеться й тобі...

...Січень 2015 року. Донбас. На безіменній станції біля неназваного міста живе Паша. Йому тридцять п'ять, він учитель української мови. Роботу не любить. Батька не розуміє. Сестру-близнючку боїться. Мати померла. Нині в його краях міняється влада: українські війська пішли і заходять інші – вони теж не названі. Паша не воює, бо це не його війна: *"Малий усе допитувався в Паші, за кого він, що робитиме, у кого*

стрілятиме. Паша, як завжди, неохоче відповідав, що його це не стосується, що його ніхто не влаштовує, що він ні за кого". Та він і не стрілятиме – інвалід: має проблеми з правою рукою. В місті, в інтернаті, у Паші є племінник-підліток Саша (епілептик, судячи з усього). Нарешті родина розуміє, що хлопця з інтернату час би забрати додому. Паша рушає до міста, що знаходиться в облозі. Три дні на лінії фронту є у героїв Жадана, щоб зрозуміти, чия це війна.

Цей роман Сергія Жадана став найкращою книгою 24 Форуму Видавців у номінації "Сучасна українська проза" (2017).

Збірка Сергія Жадана "**Месопотамія**" – це дев'ять прозових історій і тридцять віршів-уточнень. Усі тексти цієї книги – про одне середовище, герої переходять з історії в історію, а потім – у вірші.

Філософські відступи, фантастичні образи, вишукані метафори й специфічний гумор – тут є все, що так приваблює у творах Сергія Жадана.

Історії Вавилону переказані для тих, хто цікавиться питаннями любові і смерті. Життя міста, що лежить поміж рік, біографії персонажів, які б'ються за своє право бути почутими й збагнутими, хроніка вуличних сутичок і щоденних пристрастей. Освідчення і зради, втечі і повернення, ніжність і жорстокість.

Сам автор вважає, що ця книга "дуже харківська і надзвичайно інтимна". Крім того, Жадан стверджує, що це найбільш особиста його книжка, оскільки про Харків він ще ніколи лірично не писав.

Твори Сергія Жадана вже вивчаються в українських школах та університетах. Важко, напевно, знайти людину, яка ні разу не читала його віршів, романів чи не чула пісень гурту "Жадан та Собаки".

У 2016 році світ побачив фільм "Любові стане на всіх" (за оповіданням із книги "Месопотамія"). В картині сам Жадан навіть зіграв епізодичну роль.

Сергій Жадан активно випускає аудіокниги. Відтак, в аудіоформаті вийшли "Тампліери", вірші озвучили Сергій Михалок, Остап Ступка, Олексій Горбунов, Фоззі, Ірена Карпа, Сашко Положинський, Каша Сальцова, Дмитро Ярошенко, Анджеліка Рудницька і Тарас Чубай. В аудіоформаті можна послухати більшість його віршів та романи "Депеш мод", "Ворошиловград".

В 2014 році був створений гурт "Жадан і

Собаки" (попередня назва "Собаки в космосі". Колектив записав вже два альбоми – "Бийся за неї" та "Пси". Із цим проектом музиканти об'їздили не тільки Україну та Європу, а й відіграли на території США. А ще перед перейменуванням були випущені спільні альбоми "Спортивний клуб армії" та "Зброя пролетаріату".

В 2017 році з'явився ще один музичний проект під назвою "Лінія Маннергейма". Склад гурту – Сергій Жадан, Олег Каданов (гурт "Оркестр Че"), Євген Турчинов ("Собаки в космосі"). Повноцінних альбомів гурт ще не випустив, але вже встиг виступити на кількох фестивалях та відіграти концерти по Україні.

Свою першу іноземну премію Жадан отримав ще у 2001 у Нюрнберзі. Після – премії у Відні та Варшаві, але головним символом визнання Жадана у міжнародному літературному колі можна вважати премію "Книга року ВВС", яку письменник отримав за роман "Ворошиловград" у 2010-му році.

Багато творів Сергія Жадана перекладено німецькою, англійською, шведською, італійською, угорською, польською, сербською, хорватською, чеською, литовською, білоруською, російською, вірменськими мовами.

За словами українського письменника Ю. Іздрика *"Сергій Жадан – блискучий поет, прозаїк і публіцист, що залишається знаковою постаттю актуальної української літератури впродовж останніх 20 років... Присутність Жадана у Харкові великою мірою вплинула на літературно-мистецьку еволюцію міста. Присутність Жадана в українській літературі збагатила її унікальними й впізнаваними образами, темами, інтонаціями, мовними знахідками. Його письменницька харизма не має відповідників – епігонство Жадана неможливе."*

Сергієм Жаданом спільно з Українським інститутом книги за підтримки Міжнародного фонду "Відродження" був створений проєкт "Схід читає", який має на меті привернути читацьку увагу до бібліотек Донецької і Луганської області, як центрів громадського і культурного життя. За словами Сергія Жадана "у бібліотеки потрібно повертати життя, вони не повинні бути просто місцем зберігання книг. Багато бібліотек, з якими ми дружимо, давно перетворилися на центри культурного життя. Наприклад, бібліотеки в Костянтинівці, Дружківці, Авдіївці, моєму рідному Старобільську – туди повертаються люди, і ми хочемо підтримати це".

Для цього Благодійний фонд Сергія Жадана проводить зустрічі з відомими українськими письменниками, а також презентації для бібліотекарів і читачів східних регіонів найцікавіших книжкових новинок. Завдяки йому книгозбірні Донбасу постійно отримують сучасні видання

українських авторів, зокрема й дитячих письменників, а також українські переклади іноземних видань. Та набагато важливіше те, що жителі Сходу України мають можливість поспілкуватися з авторами наживо.

Крім бібліотек Благодійний фонд допомагає дитячим будинкам інтернатам, школам, бібліотекам, лікарням, проводить фестивалі, концерти.

За словами волонтера Олега Абрамичева "за час поїздок на Донбас кілометраж давно перевалив за 20 тисяч кілометрів. Волонтери часто бувають у дитячих садках і школах у Станиці Луганській, Вільховій і Нижній Вільховій, допомагають інтернату в Гірському, дитячому будинку в Авдіївці. Привозили культурні проекти в Дружківку, Костянтинівку, Краматорськ, Маріуполь, Сватове, Старобільськ, Біловодськ, Станицю Луганську, Лисичанськ, Сєверодонецьк, Волноваху, Слов'янськ, Рубіжне, Новопсков. Допомагали лікарням у Старобільську, Сватовому, Лисичанську".

Передусім волонтери намагаються закрити побутові потреби. Жадан і його однодумці везуть у прифронтову зону побутову й електронну техніку, ноутбуки, спортивний інвентар, одяг, художню та методичну літературу. Наприклад, Президентську премію в 100 000 грн за роман «Месопотамія» письменник і видавництво «Клуб сімейного дозвілля» витратили на придбання холодильника, пральної машини, м'ясорубки, копіювального апарата, ноутбука, тканин, лінолеуму, спортінвентарю, меблів для дитячих садків і шкіл Станиці Луганської.

На думку письменника і його колег, відновлення Донбасу як невід'ємної частини України неможливе без відновлення культури:

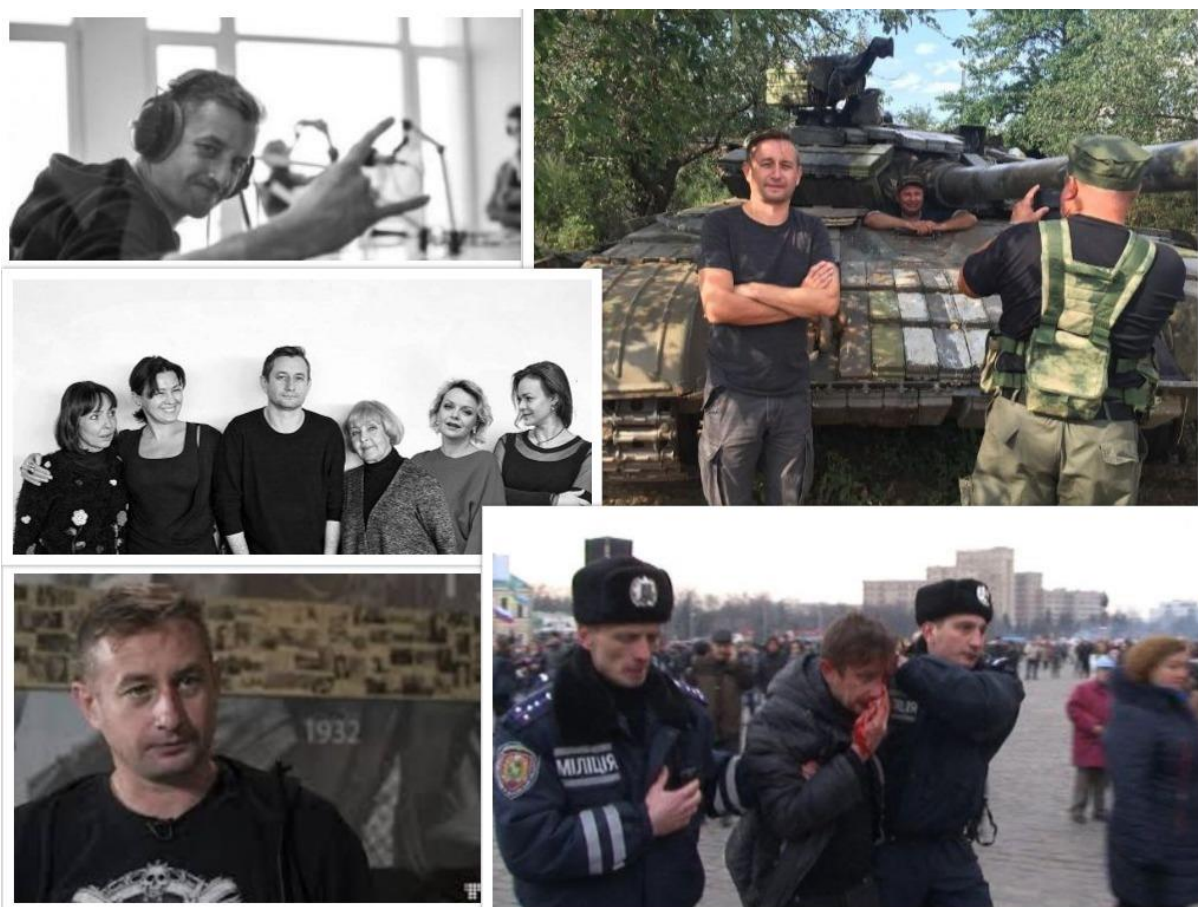
“Ми з друзями розуміємо, що підтримка освіти й культури має бути систематичною й довготривалою, що розвиток гуманітарної сфери фактично визначає, яким буде наше суспільство за 5-10 років. Ми хочемо, аби в майбутньому ні в кого не могло виникнути навіть думки про те, що Схід України може протиставити себе решті країни, що Донбас може розглядатись окремо від решти регіонів. Харківщина – це Україна, Донбас – це Україна, і вони потребують сьогодні особливої уваги та нашої спільної роботи на перспективу”.

Світлини з сімейного архіву

Громадська і творча діяльність

Твори С. Жадана

Жадан С. Anarchy in the UKR : роман / Сергій Жадан. – Харків : Фоліо, 2005. – 223 с.

Жадан С. Антена : поезії / Сергій Жадан. – Чернівці : Меридіан Черновіц, 2018. – 304 с.

Жадан С. Біг Мак та інші історії : книга вибраних оповідань / Сергій Жадан. – Харків : Фоліо, 2011. – 316 с.

Жадан С. Вогнепальні й ножові : вірші / Сергій Жадан. – Харків : Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2012. – 160 с.

Жадан С. Ворошиловград : роман / Сергій Жадан. – Харків: Фоліо, 2011. – 442 с.

Жадан С. Гімн демократичної молоді : оповідання / Сергій Жадан. – Харків : Фоліо, 2006. – 223 с.

Жадан С. Ефіопія : вірші та есеї / Сергій Жадан ; оформл. О. Г. Жуков. – Харків : Фоліо, 2009. – 121 с. – (Сафарі)

Жадан С. Життя Марії : [книга віршів і перекладів] / Сергій Жадан. – Чернівці : Meridian Czernowitz : Книги – XXI, 2015. – 184 с.

Жадан С. Інтернат : роман / Сергій Жадан. – Чернівці: Meridian Czernowitz, 2017. – 336 с.

Жадан С. Месопотамія : збірка / Сергій Жадан. – Харків : Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2016. – 288 с.

Жадан С. Список кораблів. Поезії / Сергій Жадан. – Чернівці : Meridian Czernowitz, 2020. – 160 с.

Жадан С. Тампліери : нові вірші, 2015-2016 / Сергій Жадан. – Чернівці : Книги - XXI, 2016. – 120 с.

Література про творчість Сергія Жадана

Україна. Президент. Про присудження щорічної премії Президента України "Українська книжка року" : указ від 29 лип. 2016 р. № 314 / Україна. Президент // Урядовий кур'єр. – 2016. – 2 серп. – С. 4.

Гаврилюк Н. Літературний псалом: Сергій Жадан / Н. Гаврилюк // Слово і час. – 2017. – № 7. – С. 31-35.

Кругленя О. "Мені запам'ятались сотні відкритих і щирих облич людей, які захищають свою країну" / О. Кругленя // Народна армія. – 2016. – 18 лют. – С. 14.

Куришко Д. Жадан про "Інтернат": хроніка війни на Сході "зсередини" / Д. Куришко // Літературна Україна. – 2017. – 27 груд. – С. 16.

ЛітАкцент року 2017 // Українська мова та література. Шкільний світ. –

2018. – № 3-4 (лют.). – С. 4-6.

Моренець В. Ефект високої башти / В. Моренець // Слово і час. – 2016. – № 1. – С. 19-35.

Пастух Б. Про дві лінії розвитку сучасної української лірики / Б. Пастух // Слово і час. – 2015. – № 3. – С. 70-76.

Родічкіна А. Дивишся на сучасну Україну і почувашся у Середньовіччі / А. Родічкіна // Країна. – 2016. – № 39. – С. 10-12.

Сергій Жадан став лауреатом премії імені Василя Стуса // Українська літературна газета. – 2017. – 2 черв. – С. 13.

Твори цих українських письменників треба мати у бібліотеці... // Шкільна бібліотека. – 2017. – № 2. – С. 106-109.

Федченко А. "Інтернат" для цілого Донбасу / А. Федченко // День. – 2017. – 8-9 груд. – С. 31.

Якимчук Л. "Українська книжка року" / Л. Якимчук // Культура і життя. – 2016. – 5 серп. – С. 2.

Електронні ресурси

"Інтернат" : Як нам усім не пощастило" [Електронний ресурс] // LB.ua : [сайт]. – Текст. дані. – Режим доступу: https://lb.ua/culture/2017/08/23/374692_internat_yak_usim_poshchastilo.html (дата звернення 27.07.2020). – Назва з екрана.

Книга Жадана в десятці кращих в Європі [Електронний ресурс] // ZNAJ.UA : [сайт]. – Текст. дані. – Режим доступу: <https://znaj.ua/ru/news/interesting/31920/avstrijci-vklyuchiv-knigu-zadana-do-desyatki-najkraschih.html> (дата звернення 27.07.2020). – Назва з екрана.

Коцарев О. Безнадійні віра і любов Сергія Жадана [Електронний ресурс] / О. Коцарев // ЛітАкцент : [сайт]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2011/04/08/beznadijni-vira-i-ljubov-serhija-zhadana/> (дата звернення 27. 07. 2020). – Назва з екрана.

Лашин С. Надзвичайна відвертість Сергія Жадана: рецензія читача на "Месопотамію" [Електронний ресурс] / С. Лашин // BBC : [сайт], 2020. – Текст. дані. – Режим доступу: https://www.bbc.com/ukrainian/entertainment/2014/11/141029_book_2014_reader_review_zhadan2 (дата звернення 27.07.2020). – Назва з екрана.

Сергій Жадан: "Тому, хто боїться – потрібна віра. Тому, хто любить – достатньо пам'яті" [Електронний ресурс] // Українська літературна газета : [сайт]. – Текст. дані. – Режим доступу: <https://litgazeta.com.ua/interviews/sergij-zhadan-tomu-hto-boyitsya-potribna-vira-tomu-hto-lyubyt-dostatno-pam-yati/> (дата звернення 27.07.2020). – Назва з екрана.

Для заміток

Серія "Сучасні українські письменники"

Сергій Жадан: поет, письменник, громадський діяч

*Інтелект-реліз
Випуск 31*

Укладач: *Варвара Василівна Потуремець*

Редактор	Г. С. Волкова
Комп'ютерний набір	В. В. Потуремець
Комп'ютерна верстка	О. М. Якубовський
Відповідальна за випуск	С. В. Сичова

Підписано до друку 28.07.2020. 16 стор. Тираж 3 прим.
Обласна бібліотека для юнацтва імені Олеся Гончара
36039, м. Полтава. вул. Гончара, 25а
[http:// libgonchar.org](http://libgonchar.org)
E-mail: pobugonchara@ukr.net